

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT

Utkommer hvarje Söndag.

Pris för 3 Månader 1 Rdr. B^{co}.

Enkla. N^o.

8 sk. B^{co}.

SÖNDAGS MAGASIN

N° 5

Götheborg. Söndag d. 2 Maj 1847.

1 Qvar.

Stenkolsverk.

Barnen i engelska Stenkolswerken.

Den med jättesteg i Eurova framåtgående pauperismen, med sitt elände och sina försträkliga följder, blir ofta af den andeliga inifrånheten betraktad såsom ett uppdyktadt spöke och af den i behaglig säkerhet på sina guldsäckar hvilande rikedomens ansedd såsom ett rättvist straff för de hungrandes och frysa: des allt för höga lefnadsanspråk.

Vi lemna de blinda åt sin förwillelse. —

Men för Er, I rika, som läggen obarmhertighetens börda på eder lidande medbroder, — medbroder, äfwen om han är klädd i lumpor, — måtte för Er ej ett allwarfamt ord spårloft förklinga. — Der regeringarnes inslytande upphör, der hafwen I hitills bidragit att förtrampa i flödet de förtryckta, de utmatade. — I behöfwen krafter för er enaturligt uppdyrda industri, och der maskinerua ej göra tillfyllest, måsten I taga människorna till hjälp. Men maskinerna arbeta för godt pris, derföre betalen I människorna blott såsom maskiner; derföre frågen I blott efter händer och armar, men ej efter människor.

Om i Amerikas fritater en fri medborgare köper en slaf, så striken I öfwer förolämpning af folkrätt och wiljen kaupse till och med ofra en procent för befordrande af forstäg emot slafhandeln. — Dock svaren edra menliga känslor för er närmaste omgivning! — Det ligger ju i den rässte slafegares intresse, att på bästa sätt i sin slaf se de menliga anspråken till godo, alldenslund denna slaf är ett lefwande kapital, som han genom böden förlerar utan all ersättning; han sträfwar derföre, att genom ett sorgfälligt underhåll, hwarigenom en förnuftsomäsig humanitet fört blir möjlig, tillförfätra sig högsta winsten af den köpta kraften.

Huru helt annorlunda är ej förhållandet emellan eder arbetare och Er! Hans individuella existens har för Er ej något intresse; den användbara kraften, som den samma erbjuder Er, — det enda hos honom, som I weten att nyssfatta — står Er till buds på tusende ställen. Ödret intresse ligger i den största materiella styrka i den moderna slafwens armar och i höjden af det umbärande, hwartill ringheten af er lön kan twinga honom. I förhåll förträffligt att möta ett infast af den med sin aflöning misnöjde arbetaren, genom att för honom föröka antalet af dagens arbetstimmar. I weten att ända på stilling och rundsyde nyssfatta edra lefwande maskiners utgifter och beräkna lönens öfverflott öfwer lifwets nödwändiga behof.

Men I glömmen en sak: den oafhytterliga rättigheten till njutning af lifwet och dess goda, hvars medvetande är öf alla medfödd och segrande går fram med folkmasornas högre intellektuella utveckling. I weten icke, eller wiljen ej tro, att den af eder så strängt påtryckade större raskheten hos edra arbetare blott låter förveckliga sig genom stegrad allmän själsbildning. — Om förnuftsloagen, med inifrånka fordringar för lifwets njutning, bjude

den mindre bemedlade att inifrånka sig, så grunden I härpå, å ena sidan en alltid tryckande nedfattning af lönen för de åt Er werkställda arbeten, å andra den hjertlösaste förfastelsedom öfwer hwarje yttring af öfwerdrift i den fattiges lefnadsfatt.

Men under det I sålunda förslafwen och uttrötten masforna och samlen uteslutande all egendom i edra händer, så utfån I i och med det samma frön till en samhällsförbistring, som, främmande för hwarje politisk tendens, kastar sig med oemotståndlig kraft öfwer Er, för att tillintetgöra den enaturliga mekanism, som I håller på att uppbygga utaf människor. Ly wärre gör och den öfwerhandtagande konkurrensen, den ifrån westra Tyssland framgående spekulationsmanien, som ger sig tillkänna genom ett öfwerdriftwet uppfattande af wärdelösa fabrikater, hwilka äro fuktade af de fattigas blod och tårar, sig öfwer allt tillkänna. Emot denna dom sätter sig förgäfwes den enskilda wiljan; endast en förening af flera producenter kan mota den hotande faran. — Är allt wingleri i handelen, af hwad form det än wara må, förebyggd, så skall och arbetslönen winna en annan och bättre bas och masfan af folket se med wälsignelse på de mått och steg, som afwändt namulösa eländen. —

Vi weta allt för wäl, huru den rike skall anse wåra ord för temma deklamationer och wår warning för framtidens dom såsom egrundad; men wi hafwa för hwarje sansad ommärling i sak grundade motfål. Betraktar man blott de omständigheter, som wår afbildning af de i engelska stenkolgrufworna arbetande barnens elände framställer, så skall man ej fränkänna wår framställning all giltighet.

Antalet af de barn och halfworna personer, som hyselsfattas i dessa underjordiska hålör, öfwerfliger, efter de på regeringens inforbran aflemnade berättelser, all föresällning. De börja sitt arbete i grufworna, der de sällan få skåda dagens ljus, wid tidigare ålder, än barn i allmänhet hållas till någon hyselsfattning. I enskilda fall komma barnen wid det sjerde, men wanjigen wid det åttende året, till detta arbete. En stor del af den i grufworna hyselsfatta personalen är under 13, men de flesta under 18 år, och merändels hyselsfattas flickor lika tidigt som gosfar. Hyselsfattningen för de aldra minsta barnen är att "jylla uti", hwilket gör det nödwändigt, att desamma wid dagens inbrytande äro på rum och ställe och ej lemna schaktet förr än upplägningen är gjord. Barnens hyselsfattning förtjenar ett annat namn än arbete; ty betänker man, att desamma på hela wector, med undantag af söndagen, ej skåda dagens ljus och att de beständigt äro ensamme, så måste man, om ej de kommande och gående kolwagnarne gjorde ett slags omverling, anse detta tillstånd såsom en straffanstalt och detta af swåraste art. Wid en ålder af 6 år och sedan framgent användas barnen, dels att bringa och skjuta de fyllda kolwagnarne ut ifrån ena bjellagret till det andra, dels att draga dem fram

till schaktets hufvudöppning, hvilket allt tager hela kroppskraftens oafbrutna ansträngning i fullt anspråk. Så hafwa beslagren i Hallisar merändels en sluttning af 16—20 tum, och på dessa måste en gosse, frypande på händer och fötter, draga en for, som ofta är lastad med 2—5 centner, i det han har en bred rem om höfterna, uti hwilken medelst en ring och en fyra fot lång ledja forgen är fästad. Sluttar banan utför, så måste han hålla igen. Han fäster då ledjan i andra ändan af wagnen eller forgen, hwarefter han arbetar med händer och fötter, för att förefomma densamma alltför hastiga framåtrullande. I hufvudafdelningarne af grufworna äro i allmänhet anbragta jernstenor; här går det lättare att draga wagnen, oaktadt den som oftast går genom gyttja och watten, hwaruti barnet med hufvud och händer släpar sig fram. — En ibland de fruktansvärdafe hyselsättningarne hafwa dörrwaktarne. Det finnes nämligen emellan de färskilla bjellagren dörrar, kallade luftdörrar, anbragte för luftwering, och andra ändamål. Dessa dörrar äro ständigt tillstutna, med undantag af de ögensblick, då kolvagnarne passera. Bakom hwarje sådan dörr sitter nu en gosse hysfräpen under hela arbetstiden, utan ljus, utan annan hyselsättning än att, när en wagn anländer, frypa fram för att öppna och åter sluta dörren. Ej ett ord blifwer här wärladt, och om gossen ej lägger sig ner, hwar till knappast gifwes några minuters tid, måste han ofta 12—14 timmar förblifwa sittande i denna böjda ställning. — I de stoftsta bergwerken, hwareft bottnarne icke sällan hafwa betydlig sluttning, måste tolen ofta föras. På flickor af 12 års ålder wälägges ej sällan en last af ett centner. För att på ryggen få mycket bättre uppbara densna börda, går en rem från densamma upp omkring pannan. Ofta gå dessa barn hela arbetstiden i watten öfwer fotkiolarn och tillryggalägga derwid 25 a 30 gånge om dagen en sträcka af 300—400 steg. I de distrikter, hwareft qwinnor anwändas wid bergwerken, förwänta båda könen ett och samma arbete; gossar och flickor, ynglingar och jungfrur, nygifta och mödrar med barn, alla arbeta mer än halfnakna, hvilket i hög grad besördrar sedefördeswet. — I många bergwerk är de äldres uppförande emot barnen ytterst hårdhertadt, och efter arbetets slut bryr sig ingen widare om de små; af olycksfall, som i grufworna ofta inträffa, drabbas lika många de olyckliga barnen som de wärna personerna.

Insyktandet på arbetarens hälsa kan under så utomordentliga förhållanden ingalunda wara det gunstiga; dock gör den fortsarande jemna temperaturen och den genom förhöjd afönning förbättrade kosten ganska mycket i att förminnsa de olyckliga följderna deraf. Händelsen blir dock alltid, att genom musklernas utomordentligt segrade utbildning barnens wäxt på längden mycket hämmas, och jemförelsen har wisat att barnen i bergwerken alltid äro mindre än bondbarn af samma ålder; stilmaden är gemenslig wid tolf år 3 tum och wid femton år ej mindre än 6 tum. Desutom

förorsakar det ansträngande arbetet en knuten wäxt, krokig ryggrad, en mängd oordningar i lifsfunktionerne, såsom hjertklappning, bräck, rheumatism. Nedan en månads arbete werkar så oförderaktigt på barnens konstitution, att grund derigenom ej allenast lägges till många sjukdomar, utan och barnens hela kroppseliga och andeliga utveckling hämmas. De fullwurna arbetarne se alla ut att wara tio år äldre, än hwad de äro. Beskaffenheten af dessa arbetares andeliga utveckling ådagalägger klart, att, om möjligt, själen står mer tillbaka än kroppen. Så är åminstone fallet med de religiösa begreppen. Af 219 barn, som arbetade i en och samma grufwa i Hallisar, woro knappast 30, som kunde läsa en lätt bok, och blott 15 som läsligt kunde skrifwa sitt namn; detta hade de lärt före sitt inträde i bergwerken: de öfriga woro ej i stånd att sammansätta två stafweller.

En kort beskrifning öfwer stället för arbetet skall bidraga att fullända vår bild af dessa barns tröfösa läge. Wi hafwa i förbigående widrört den ringa höjden och sluttningen af bjellbottnarne. Denna höjd och sluttning beror af stenolsfretets mäktighet. Går detta på djupet till något betydligare omfång, så arbetar grufsegarens intresse hand i hand med arbetarens; denne får då så mycket swängrum, att han kan gå och stå upprätt. Men der detta ej är fallet, der göres afståndet mellan hwarfwen blott så högt, att menniskorna, frypande på händer och fötter, kunna framsläpa wagnarna. Detta tillkommer de olyckliga barnen efter hwilla bjellagren äro likasom afsnåta. — För dessa anläggningars, likasom för schaktens upplysning, är tillräckligt förjdt, ty att ända till sista blodsdroppan pina sina arbetare kan wäl egenomsherran ej; att rent af quäwa honom, wägar han icke. För att beförtra wärdwärling göres tweene schakter på ett afstånd af 60—80 fot. Det ena tjenar till öppning för wärdwärling, det andra till uppförande af grufwans alster. I det schakt, som är bestämmt för wärdwärling, underhålles beständigt eld, följaktligen måste den deri befintliga luften beständigt stiga uppåt och sålunda alltid ersättas genom den från de färskilla bjellagren och det andra schaket. Wid dörrarne för denna wärdwärling sitta nu de olyckliga barnen, om hwilla förnt är taladt. — Temperaturen i stenolswerken är wanligtwis temligen hög och stiger med bjellagrens tilltagande djup. Wanligtwis uppgår den till 24—26° R., stiger åter i andra bergwerk till 36—40°, hwilken blott med de ändamålsenliga organiserade luftwärlingsanstalter kan göras någorlunda draglig för dem, som måste uthärda ett så ansträngande arbete. — En annan olägenhet medför det städs frypande watten; wi bifoga härhos beskrifningen deröfwer från en af grufworna. "Wid wäxt inträde i schaktet trampade wi wid första steget i watten öfwer fotkiolen och besunno oss i en fuktig feluidunstning; det andra steget lifnade det första, och wi måste framåt. På flera ställen steg watten öfwer knäet och kolvagnarne, dragna af hästar, gingo såsom steyp. Watten droppade beständigt såsom ett störtregn. Hästarna woro beklädda med wadstücken; menniskorna gingo nakna."

POLKA OF J. OFFENBACH.

A musical score for a polka, consisting of three systems of piano and bass staves. The first system begins with a treble clef, a 2/4 time signature, and a piano (p) dynamic marking. The second system starts with a forte (f) dynamic marking. The third system includes a piano (p) dynamic marking. The score is written in a key with one sharp (F#) and features a variety of rhythmic patterns and chordal textures.

Allegretto Caprice-Musik

Om Kometerna*).

Man har många gånger framkastat det påstående, att Kometerna skulle utöfwa något inflytande på årstiderna, så tillwida åtminstone, att de alltid anses medföra stark sommarvärma. Man har i detta fall återoppat exemplet af den praktfulla kometen 1811, som utmärkte sig genom en varm sommar och följaktligen genom en förträfflig winstörd. Ett noggrannare sammanställande af äldre och nyare förhållanden wisar origtigheten af detta påstående. Af 28 kometer 1632—1785, som utmärkte sig genom en owanlig temperatur för sommaren och vintern, hade nio het sommar, sex varm vinter, tolf sträng vinter; till de senare hör året 1680, hwars komet räknas till de mest glänfande, som någen sin wisat sig. Efter dessa iakttagelser skulle man snarare wara berättigad till antagandet, att kometernas framträdande were förenadt med stark köld.

Wid förklaringen öfwer jordrevolutioner har man ej fallan tagit sin tillflykt till kometerna. Engelsmannen Whiston sökte bewisa, att syndafloden war förorsakad af en komet, nemligen den, som war synlig 43 före Chr., och hwilken han antog wara densamma, som sedan warit synlig 531, 1106, 1680, med en omloppstid af 575 år. Tager man denna tidrymd 4 gånger och lägger 43 dertill, så får man året 2343, hwilket i det närmaste öfwerensstämmer med biblens uppgift. Efter Whiston är jordens kärna ingenting annat än den forna kärnan af denna komet. Hans theori är dock byggd på särdeles swag grund; ty antag, att kometen af 1680 är densamma som den wid tiden för syndafloden, så kom han då bestämt jorden ej närmare än år 1680, det är på ett afstånd af 112 gånger jordens diameter. — Whistons berömd landsman, Halley, förklarar den omständigheten, att hafwet fordom betäckte de nu torra delarne af jorden, afwenlodes såsom en följd af jordens sammanstötande med en komet; men de möjlige följderna af en sådan sammanstötning öfwerensstämma ej med de omständigheter, som petrifikaterna förete. Äfwen på samma sätt förhåller det sig med de öfriga spåren af en dylik sammanstötning. Från de fossila elefanterna, som man påträffat i Sibirien, har man welat sluta, att detta land en gång haft ett warmare klimat. Den stränga kölden i polarländerna af Norra Amerika förklarar Halley derigenom, att sammanstötningen med en komet skall hafwa ändrat jordarelets ställning och försatt nordpolen, som förut hade sitt läge omkring Hudsons bay, längre öster ut och att de länder, som en gång närmast omgifwit polen, måste i längre tider bewara spåren efter polarfölden. Detta påstående weberlägges derigenom, att Asiens östliga kust utmärker sig framför den westliga genom sin köld, ett förhållande, som ur den uppgifna grunden ej kan förklaras. I öfrigt föresettes ingen metheteorolo-

gisk reson, hwarester man skulle kunna antaga en polarsförändring genom sammanstötning med någon komet.

Wi gå nu att tillse de astronomers och filosofers mening, som påstå, att kometerna hafwa äminstone någon andel i planeternas uppkomst. Buffon antog, att en komet i sned riktning störtat emot solen, att den berunder strapat emot dess yta eller åtminstone ej mycket djupt inträngt i dess massa. Han säger, att i strömmen af den flytande materia, som denna komet slungat framför sig, de lättaste delarne ersarit den starkaste impulsen, längst aflägsnat sig från solen, och att genom kondensering bildats utomordentligt stora planeter, nemligen Jupiter och Saturnus, men att de lättaste delarne samlat sig ej långt ifrån deras utgångspunkt och sålunda bildat Mercurius, Venus, Jorden; att planeterna på detta sätt i början wore warmare och i fullkomligt flytande tillstånd, men att de derefter antagit regelmässiga former. Att antaga ett sådant gemensamt ursprung för planeterna föranleddes Buffon genom den märkwärdiga omständigheten, att alla rörelser i solsystemet, så widt wi genom iakttagelser känna dem, gå ifrån öster till wester, och, då efter all sannolik beräkning man kan hålla 4000 millioner mot 1, att denna öfwerensstämmelse ej är werkan af en tillfällighet, så måste man antaga, att en ursprunglig fysisk kraft gifwit åt alla planeterna deras riktning just i ögonblicket af deras tillkomst. Smellertid motswarar Buffons hypotes ingalunda alla omständigheter wid det anförda fenomenet; ty alla himmelskroppar, som tillkommit enligt Buffons antagande, skulle då beständigt under sina rörelser wisa den i vårt planetsystem observerade öfwerensstämmelsen. Härtill komma ock många andra iaktst. Hade Buffons komet genom sitt sammanstötande med solen afstörtat stycken af densamma och af dessa fragmenter bildat planeterna, så måste dessa wid sitt kretsande omkring solen stöta mot dess yta, hwilket de ej göra. Buffon antog, att solens materia är i flytande form, men efter nyare iakttagelser tyckes man berättigad till det påstående, att den yttre glöddande delen af solen är ett gasformigt ämne. Och dermed faller hela Buffons hypotes. En annan fråga är den: kan en komet störta in i solen? Detta måste beswaras med ja; kometen af 1680, som närmade sig till solen på ett afstånd af $\frac{1}{4}$ af dess diameter, och hwars centrifugalkraft utan twiswel mer och mer förminskas, skall säkerligen någon gång störta in i densamma, utan att det är oskiögligt beräkna, efter huru många årtusenden.

Med mycket sannolikhet har man antagit en komet såsom werkan till uppkomsten af de först i vårt århundrade upptäckta planeterna Ceres, Pallas, Juno och Westa. Skiligheten af detta påstående tycks bekräftas genom den widsträckt atmosfär, som dessa planeter anses hafwa, och som kan härröra från hufwudet af någon komet.

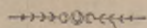
Newton betjenar sig af kometerna för att förklara den yttre

(* Forts. och slut se. N:o 3.

obiska glansen hos wisfa stjernor. Det finnes nemligen sådana, som en kort tid varit synbara, men sedan spårloft försvunnit. En sådan war den som syntes 125 f. Chr.! Den af 1604 war i början liten, men tillwarte och öfwerträffade i storlek och glans sjelfwa Jupiter, och förswann efter ett år. Newton antog nu, att sådana stjernor blifwa åter lysande, om en komet förtar in i besamma och sålunda stänker dem nytt brännämne.

Man har också satt i fråga, om ej månen kunde ursprungligen wara en komet, som på sin elliptiska bana omkring solen kommit jorden förnära och sedan nödgats att swinga i ewig dans omkring densamma. Såsom bewis för denna sats har man anfört de förbrända utseende och de brist på atmosfär. Om det förra talar om en beröring med solen, talar det sebnare åtminstone ej om de förra egenkap af komet, hvars wäsentliga kännetärke är atmosfär och töckenmassor i sin omgivning.

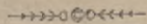
Haydn's första Opera.

Haydn började redan i sin tidigaste ungdom att komponera sonater. Han sålde dem för ett ringa pris till sina skolkamrater. Sedan började han skrifa valser, menuetter o. s. w. beställda för balar. En gång stref han för ro skull en serenad, som han sjelf, samt två wänner, uppförde i färskilla awarter i Wien. Kärntnertheatern hade då för tiden en Direktör wid namn Kurz, en berömd komiker, som mycket anstog publiken genom infall och trefligheter. Hans talang och förtjenst om komiska operan hade förwärfwat honom Wienerbornes bewundring. Hans fru war ung och wacker, en tillräcklig anledning att uppföra serenaden under hennes fönster. Det originella i musiken satte Kurz så i förwåning, att han sprang ned på gatan, för att underrätta sig om kompositören. — "Kompositören, det är jag," swarade Haydn. — "Swad, du? wid din ålder?" — "Man måste wäl en gång börja." — "Samt, det är möjligt nog; kom med mig!"

Haydn följde komikern. Han presenterades för den wackra frun och återwände efter en stund med texten till operan: "Der hinkende Teufel." Musiken, som war satt inom ett par dagar, hade den bästa framgång och betaltes wäl. Haydn berättade sedan, att han haft mer möda att finna, huru han skulle uttrycka ordvärdet, som i denna opera förekommer, än det war att skapa sina största mästerverk. Kurz hade snille och smak och det war ej lätt att tillfredsställa honom. En omständighet gjorde i synnerhet stort förhinder. Ingen af författarne hade ännu sett ett haf i storm. Huru då framställa hwad man ej kände? Kurz loyp, utom sig, fram och tillbaka i rummet; komponisten satt wid klaveret. "Tänk dig, sade han till denne, ett berg, som stänker

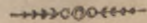
sig, och en dal, som höjer sig, och så widare ett berg och en dal. Bergen och dalarne aflösa hwarandra, i hwarje ögonblick följer en asgrund på ett berg, på en kulle." Den stöna beskriwningen förde ej till något resultat, ehuru direktören gjorde alla försök att härmna blirt och dunder, för att göra målingen fullständig.

"Måla då för mig fort och wäl dessa naturens försträckelser," sade han. Haydn lät fingrarne löpa i obehjrad fart fram och tillbaka öfwer tangenterna, och sökte på alla wis framställa den önskad tonmålningen. Andtligen lade den unga konstnären otåligt sina båda händer på klaviaturen, och lät dem öfwer springa instrumentets tonområde, under utropet: "må fan besitta hela stormen". — "Der har du honom, der har du honom," ropade nu Kurz, "du har sunnit honom." Med dessa ord föll han konstnären om halsen. — När Haydn sedan kom att tala om denna lilla historia, tillade han alltid: "när jag sedan reste öfwer hasbugten wid Calais, skrattade jag under hela öfwerfarten hjertligen öfwer stormen i operan: "Der hinkende Teufel."

En ny Kapar Hausen.

För ett par år tillbaka saun man på Dhlauer-gatan i Breslau en ung man, med utseende af ett af skozarnes wilba barn. Hans enda klädesplagg utgjordes af ett ylletäcke, hwarmed han sedn hufvudet till fötterna emhölst sig. Polisen höll den tjugaåriga menniskan för en wagabond eller en upstafad stult. Då man likwäl med all ansträngning ej kunde få honom att bekänna något annat, än att han war uppstafad långt, långt borta hos en swart man (en kolare?); att han af denne om natten blifwit bortförd och lemnad på den punkt, der de träffat honom, så saun man att man hade att göra med offret för en omenlig behandling. Wälwilliga menniskor upptege den olycklige. Han erhöill namnet Levinfsky, emedan hans uttal war halft judiskt, halft polskt. Man stakade honom till skolan, der han gjorde märkwärdigt hastiga framsteg. Bland dem, som tege wård om honom, war också Geckscher, då för tiden den mest omtydta skådespelaren i Breslau. Levinfsky swärmade för denne sin beskyddare och i själf detaf äfwen för skådespelarskolen. När Geckscher blef direktör för theatern, engagerade han äfwen sin unga skyddling, dertill föranledd af hans enträgna böner. Han har sedan deß leswat för theatern och deß konst. I fjol, då theatern i Sondershausen upplöstes, har Levinfsky begifwit sig till Berlin, hwarst han studerar hestheaterns förträffliga förebilder och gifwer gästroller.

Lithografisk Anrättning
och
BOKTRYCKERI
af
C. PETERSEN
i
GÖTHEBORG.
Mansell Wollins hus vis à vis Bloms kötel

Anekdot.

C. Petersens lit. anr. Götheborg.

En landtman war en gång bjuden till en af sina wänner i skaden tillsammans med flera andra gäster. En af dessa frågade honom: "hwad nytt från landet?" Det nyaste jag wet, svarade han, är fönsterrutorna, som blifwit insatta i stället för dem, som häglet utslagit.

←→
Upplösning af Rebus N:o 3.

Ladel är lättare än beröm. Bestelighet förbunden med stiklighet står öfwer båda.
→→→○○○←←←

Rebus N:o 4.

Götheborg, C. Petersens Officin, 1847.

Rästa Nummer utkommer Söndagen den 9 May 1847

Tidningen utlemnas om Söndagar endast från kl. 7 till 10 f. m.

